

Fàbrica d'Isidre Comes / Can Sidro Comes

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Sant Jaume, 60, cantonada carrer d'Anníbal . 08400-GRANOLLERS
Emplaçament: Nucli antic de Granollers

Coordenades:

Latitud: 41.60579
Longitud: 2.28526
UTM Est (X): 440443
UTM Nord (Y): 4606256

Classificació

Número de fitxa: 08096-100
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle: XIX-XX
Any: 1880
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Necessita algunes actuacions de millora
Protecció: Inexistent
Observacions protecció: PEPHA nou, Núm. F-2
Número inventari: Inv. Pat. Industrial
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 15301DG4006E
Autor de la fitxa: ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dl., 01/10/2001 - 02:00

Descripció

Conjunt d'edificis industrials de grans proporcions amb façana principal als carrers de Sant

Jaume i Anníbal, de planta baixa i pis, amb coberta de teula. L'accés es produeix per la cantonada obliqua. Presenta façanes planes, amb buits de proporció quadrangular compostats segons diversitat d'eixos. La façana de la cantonada s'ha compostat d'acord a tres eixos: en el central hi ha la portalada per entrada de vehicles, de llinda plana; els dos laterals, fets amb arcs de punt rodó, serveixen per a l'accés de personal. La planta baixa, fins a la imposta del forjat està estucada amb especejament de franges horitzontals; transformant-se a saltacavall en les portes d'entrada de personal. La planta pis està arrebossada, emmarcant-se, mitjançant pilastres, els buits fins a la imposta que limita l'entaulament de coronació. En la cantonada destaca un frontó que compren tota la façana. Sobre els arcs de punt rodó de l'entrada hi ha dos fanals amb boles de vidre òpal (CUSPINERA et alí, 2001). De la resta de l'edificació destaca la façana que dona al carrer Molí, que vol recordar, per la seva composició i elements ornamentals aplicats, una fortificació medieval. El coronament de la mateixa es fa mitjançant un seguit de merlets que componen una façana plana rematada als extrems per sengles pseudo-torres quadrangulars rematades, així mateix, per merlets. Altres elements destacables són la porta de reixa amb doble fulla que permet l'accés pel carrer de la Princesa, la xemeneia, una escala de cargol interior de ferro, les naus cobertes amb dent de serra i altres elements propis de la seva dedicació industrial, com alguna font i maquinària.

Observacions:

Avui usada amb fins diversos, es manté encara al bell mig de la vila. Forma part de l'Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya. Proposta de protecció al nou PEPHA Fitxa. Núm. F-4.

Història

L'origen de la indústria tèxtil granollerina es troba el 1850, any en que es pot situar el lliandar entre les formes menestrals i les incipients fàbriques manuals de teixits, amb les fàbriques mogudes a vapor. La indústria tèxtil obrí la vila a la vida fabril moderna (BAULIES, 1965). Antiga fàbrica tèxtil que va començar a funcionar l'any 1880 i es mantingué fins mitjan dècada dels anys seixanta (MAYNOU I HERNÁNDEZ, 2001). Es tracta d'una important empresa tèxtil, que va ser construïda l'any 1880 pels srs. Isidre i Bonaventura Comas. El dia 6 de maig de 1967 es va produir el seu tancament com a conseqüència de la crisi del sector, iniciada a finals dels anys setanta (HOMS I COROMINAS, 1995). La carretera va substituir el Camí Ral l'any 1848 i el ferrocarril el 23 de juliol de 1854. La segona línia de ferrocarril va arribar a Granollers el 1875. La conjunció d'aquests elements de comunicació va fer que Granollers agafés una gran volada i iniciés el procés d'industrialització sense deixar de banda l'activitat mercantil i l'agrícola, encara que va quedar molt minvada a partir del 1885 (SESÉ, 1987b). La industrialització de Granollers està directament vinculada a l'arribada del tren a Granollers. Amb el tren es transportava el carbó que donava energia a les fàbriques per a fer funcionar el vapor, tant el que provenia del port de Barcelona com el que venia de Sant Joan de les Abadesses (SESÉ, 1987b). El 1840 no hi havia en tot el partit judicial de Granollers cap telar mecànic, encara que hi havia 118 de manuals. El 1845 ja hi havia una fàbrica de teixits de cotó, accionada per vapor. El 1874 s'hi havia instal·lat 156 telers mecànics. El 1880 n'existien 173 i el 1890 ja n'hi havia 425 per tan sols 21 de manuals, amb un total de 16 fàbriques. (SESÉ, 1987b). Al costat del tèxtil hi havia indústries d'altres branques, per exemple la metal·lúrgica, que va iniciar-se pels volts del 1870 i el 1880 ja hi havia una foneria per a fer telers, instal·lada a can Trullàs (SESÉ, 1987b). Cal

remarcar que la major part de les branques del sector secundari van existir a Granollers (SESÉ, 1987b).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965) Granollers. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.
CUSPINERA I FONT, Lluís et al. (2001) Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers. Granollers. Document administratiu. GARCIA-PEY, Enric (1990) Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura, Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers. HOMS I COROMINAS, Josep (1995) Granollers. Retalls d'Història Urbana. Granollers: Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista del Vallès. MAYNOU I HERNÁNDEZ, Núria (2001) El Patrimoni Industrial del Vallès Oriental. Granollers: Consell Comarcal del Vallès Oriental. SESÉ, Jaume (1987b) 2. El creixement industrial. Granollers al segle XIX, Col. Coneguem Granollers, núm. 2., Granollers, Ajuntament de Granollers.

